

Če brez hudiga prisada in bolečin kervo-
močnost čez tri dni terpi, perdeni pol kvintelca
káfre zgorej imenovani laneni vodi. Večkrat se
pa primeri, de živina več tednov in brez bole-
čin kri sčí; takrat dajaj živini vsak dan dva-
krat pol bokala vode, v kateri se ena pest drobno
stolčene hrastove skorje, ali drobno stolčenih
šišek (Galläpfel) ali skipkov (konopra) skoz eno
uro kuha.

Dr. Bleiweis.

Kakó se dajo kebrovi červi pokončati?

Vsak kmetovavec pozná škodljive červe, iz
kterih se kebrovi izležejo, pa tudi vé, de se ta mer-
čes ne da lahko pokončati.

Nekak nemški kmetovavec je skusil pepél, ki
po kuhanji mjila (žajfe) ostane (Seifensiederäsche)
in se per mjilarjih (žajfarjih) dobí.

On je s takim pepélam pognojil drevesam in
pa ohrovtu, kjer so imenovani červi pojedino imeli.
V kratkim so vsi červi poginili, drevesa in ohrovt
so jeli pa práv veselo rasti. De se je od te resnice
bolj prepričal, je napolnil dve posodi s perstjo, eno
zmešano z mjilarskim pepélam, drugo pa ne;
potem je nabral nekaj tačih červec in jih v vsako
posodo nekoliko djal. Čez dva dni je spraznil
obedve posodi in vidil, de so bili červeci v zme-
šani zemlji mertvi, v čisti pa živi in zdravi. —
Práv dobro bi bilo, ko bi se pohvaljena lastnost
mjilarskiga pepéla poterdila; zakaj tak pepél ni drag.

Od tergatve.

(Nadalje.)

Ni potreba za navadne vina grojzdja ravno
na terti sušiti; pa vender tudi prezgodej brati ne,
če hočeš dobro, močno in stanovitno vino imeti,
ki ga boš ložej prodal, ne pa kisluga in prazniga.
Tudi per nas na Krajskim lahko dobre vina ra-
stejo, in zakaj bi ne? sej je tudi naša zemlja za-
nje; tudi naš svet je takó dobro ležeč, kakor na
Ogerskim, Estrajskim in ob Rajni na Nemškim, ki
tolikanj dobrih in imenitnih vin imajo. Tudi per nas
se vina najdejo, de bi mislil marsikdo od njih,
de niso tukej rastle. Po celim svetu, kjer vino
perdeljujejo, na Francozkim, Nemškim, Oger-
skim, in še clo na Laškim ne beró nikoli pred po-
stavljenim časam; ter na Laškim ne pred sv. Mihe-
lam; na Nemškim, Ogerskim ne pred sv. Terezjo,
bodi léto kakoršno hoče; le samo per nas dela vsak,
kar se mu zdi, in kadar se mu ljubi. Silno napek
je to, in prositi bi bilo vikših, de bi tudi per nas
pravo, modro postavo, ktere bi ne smel pod ojstro
prepovdjo nobedin prestopiti, napravili, ker so stare
postave per nas v té reči zlo v nimar prišle. Ne-
sreče se bojiš, pa v tem strahú kisló, prazno, ne-
zrélo vino dobiš, ki ga kupcam zastonj ponujaš.
Kaj pa, ako bi nesreča takrat prišla, ko je še malo
mehkiga grojzdja? Ali boš zavolj tega drugo leto
terdiga bral in jagode v možnarji tolkel?

Pravijo, de kmet nar bolj vé, kdaj je grojzdje
zrelo. Pa skušnja uči, de to sploh ni res, in de
je kmet v té reči večidel otroku enak, ki zmirej
vpraša: „kdaj bomo brali? grojzdje je že mehko.“
Nikjer niso kmetje takó malo umni, kakor v té reči,
per vini. Če kmet nar bolj vé in nar bolj práv
stori, zakaj so pa postavé, ki prepovedujejo brati
do postavljeniga časa? in zakaj v družih krajih, na
Nemškim per Dunaji, in tudi na Francozkim, in
skorej povsod, straže imajo v vinogradih, kadar
grojzdje zori, de nobeden, še gospodár ne sme v

vinograd iti, dokler brati ni perpušeno? Naši kmetje
tudi niso modrejši od nemških. Je Nemcam, Fran-
cozam veliko ležeče na slavi njih zlahtnih vin, ki
jih po vsim sveti dragó prodajajo, bi bilo práv,
de bi tudi nam na našim kaj ležeče bilo. Res je,
de v nektéih goricah sončnih in bolj nizkih, in
nektéih plemen grojzdje v nizkim, sončnim kraji
prej zori, kakor na visočjih gorah; pa nič ne škod-
je, tudi tukaj malo počakati, de uno tega doide.
Ali pa vsaj, če ima kdo v svojim vinogradu eniga
plemena grojzdje v nizkim sončnim kraji, ki je en
teden ali pa še več prej zrelo, naj ga bere, če je
le res práv zrelo; drugi pa naj počakajo, de bojo
tudi oni zrelega brali. Napčna navada pa je lakom-
nih, požrešnih vinorednikov, ki gredó brati ali pa
vsaj podberin delat, de bi ga berž pili, če je le
že ktera jagodca mehka. Vidijo to drugi sosede
in vsi planejo v vinograde, ki se bojé, de bi njih
vinograd zastal, in de bi ga tatje in ptiči ne po-
brali. To je nerodnost, de je ni večí, in to nerod-
nost odverniti bi bilo treba, de bi jo vikši čisto in
ojstro prepovedali. Hité nekteri z branjem tudi
zató, ki se mraza, slane, ki v mesci Kozoperska
rada pride, bojé. Od tega, kar sim sam vidil, vém
povedati, de mraz nezrelimu grojzdju, ki ima še
veliko vodene reči v sebi, res zlo škodje, ga po-
pari in nič več ne zori. Zrelimu pa, ki ima zlo
malo vodene reči, mraz, kakoršen v mesci Kozo-
perska pride, malo ali pa nič ne škodje. Če nezre-
limu škodje, ali boš zató nezreliga bral, de mu
škodval ne bo? Zrelimu pa malo škodje; zakaj, ne
vinska reč, ne cukar ne zmerzne takó berž, dru-
gači, kakor v silno hudim mrazu, kakor je včasí
pozimi na Rusovskim, nikdar pa v mesci Kozo-
perska per nas. Per nas le vodena reč, voda v
jagodah zmerzne, in ko ni še dosti dozorjena, ko
ni še vodena reč vinske in cukra v jagodi dogoto-
vila, jo skazi. Pa kaj moramo zató? Če je tedej
manj vodena jagoda, manj jo more pozeblina po-
škodvati, kakor vino v sodi, če zmerzne, ne zmerzne
vino, ampak vodena reč v vini nar prej. Pusté v
nektéih krajih, postavim na Ogerskim, de mraz
ali slana pade na grojzdje in pravijo ondi, de tak
grojzd je bolj plehek in mehak, in vino boljši. To
veljá, se vé de le od popolnoma zrelega grojzdja.
Pa tudi per nas včasí zeleniko, ki je pozno zrela,
slana dobí, če je zrela, ne postane rijava. Lipno
nar bolj vodeno, ki dolgo vodo derži, mraz nar bolj
popari, pa če je práv srelo, tudi malo ali pa nič.

To tedej od časa tergatve ali branja; zdej
pa še nekoliko od branja samiga.

(Dalje sledí.)

Vprašanje in prošnja na kmetovavce.

Ali je letašnji korún kaj zlo cvetel? ali je cvet
kaj semena zastavil? Na koruniših krog Ljubljane smo
le malo korunoviga cvetja vidili, semena bo pa javalne
kaj, ker cvetje večidel vsahne in odpade, predenj seme
naredí. Na njivah, ki jih ima c. k. kmetijska družba v
Ljubljani na Poljanah in kamur so oskerbnik tega verta,
gosp. Dr. Struppi, iz vsih krajskih krajev nabraniga
korúna letas zasadili, se le poredkama tú in tam kako
cvetje vidi, semena bo pa težko kaj.

De korún cvetja ne dela in semena ne donese, je
žalostno znamenje, de je zgubil svojo rodovitno moč,
ktera je tudi k njegovimu zdravju potrebna. Dobro še
pomnimo, kakó smo v otročjih letih korúnove cvetne ja-
belčka po njivah terkali in se z njimi metali — zdej jih
pa nič več ni viditi. Ali to nič ne pomeni?